

MILIEUADVIES

aan Gemeente Bunnik
t.a.v. T.dreve@bunnik.nl ; R.vd.Veen@regioutrecht.nl
kopie aan T. Dreve, R. van Veen
opsteller S. Herzberg
telefoon 030 6999 549
datum 13 juli 2009
kenmerk /projectnummer
doc.ref T:\ROM\GEMEENTEN\Bunnik\2009\Bestemmingsplan Rijsbruggerwegtrace
verbindingsweg Houten A12
onderwerp Milieuadvies concept bestemmingsplan Verbindingsweg Houten-A12 /
Rijsbruggerwegtracé
aantal pag. 10
bijlage Bijlage 1: Ligging wegtracé
Bijlage 2: Wbb-locaties en slootdempingen
Bijlage 3: Grondwaterwin- en beschermingsgebied(en).
Bijlage 4: Overzicht van gebieden waar sprake is van kwel c.q. infiltratie.

Inleiding

De gemeente Bunnik heeft, in samenwerking met de gemeente Houten, een concept voorontwerp bestemmingsplan opgesteld. Het bestemmingsplan heeft de naam: 'Verbindingsweg Houten-A12' ook wel het Rijsbruggerwegtracé genoemd. De gemeente heeft de Milieudienst gevraagd een advies te geven voor het concept bestemmingsplan voor de onderwerpen externe veiligheid en bodem.

Het plan betreft de aanleg van een nieuwe weg. Het plangebied is gelegen tussen de kernen Bunnik en Houten, het bestaat uit de gronden van het Rijsbruggerwegtracé. Het tracé start op de Rondweg Houten, loopt vervolgens naar het oosten en buigt af naar het noorden en eindigt bij de A12. De ligging van het wegtracé is opgenomen in de figuur in bijlage 1. Het plangebied ligt deels op het grondgebied van de gemeente Bunnik (noordelijke gedeelte) en deels op het grondgebied van de gemeente Houten (zuidelijke gedeelte). Er is één bestemmingsplan gemaakt, opgesteld door Bro (23 maart 2009).

In dit advies behandelt de Milieudienst voor het concept bestemmingsplan 'Verbindingsweg Houten-A12' de milieuthema's bodem en externe veiligheid.

Bodem

In het kader van de aanleg van het wegtracé zal grondverzet plaatsvinden. In verband met dit grondverzet is het belangrijk inzicht te hebben in de bodemkwaliteit ter plaatse. Aanwezige bodemverontreinigingen kunnen middels (historisch) bodemonderzoek voorafgaand aan de aanleg van het tracé worden opgespoord.

Indien sprake is van bodemverontreinigingen ter plaatse van het tracé zullen deze mogelijk (gedeeltelijk) moeten worden gesaneerd. Deze paragraaf betreft een samenvatting van de beschikbare historische informatie met betrekking tot de bodemkwaliteit. De bodemverontreinigingssituatie, Wbb-locaties, ondergrondse brandstoftanks, gedempte sloten en het historisch bodembestand komen hierbij aan de orde. Daarnaast worden infiltratie/ kwel- en grondwaterbeschermingsgebieden behandeld.

Bodemverontreinigingssituatie

In het gehele gebied kunnen lichte tot matige verontreinigingen met lood en PAK worden aangetroffen in de toplaag van de bodem. Deze 'diffuse' verontreiniging komt door o.a. het neerslaan van uitlaatgassen van verkeer en industrie en doordat vroeger aslades van kolenkachels veelal in tuinen werden geleegd. Daarnaast is de bodem op, onder en rondom (voormalige) bedrijfslocaties in veel gevallen verontreinigd geraakt door opslag, overslag, morsen, calamiteiten, maar ook door doelbewuste lozingen in het verleden.

Het gehele tracé loopt door locaties waar eerder nog geen bodemonderzoeken zijn uitgevoerd. Voorgaande geldt zowel voor het gedeelte dat door het gebied van gemeente Bunnik loopt als voor het gedeelte dat valt onder de gemeente Houten.

Aangrenzend aan het plangebied zijn diverse onderzoeken uitgevoerd ter plaatse van geregistreerde Wbb-locaties (zie tabel 1). Informatie over deze onderzoeken is beschikbaar via het Bodemloket (www.bodemloket.nl).

Wbb-locaties

Een Wbb-locatie is een locatie waar (vermoedelijk) sprake is, of was, van een ernstig geval van bodemverontreiniging. De provincie Utrecht is in dergelijke gevallen bevoegd gezag. In het plangebied binnen de gemeente Bunnik komen twee Wbb-locaties voor.

In tabel 1 worden de locaties genoemd en is de status van de bodemverontreiniging aangegeven (zie kaart in bijlage 2). Naast Wbb-locaties liggende in het plangebied is ook een aantal Wbb-locaties direct grenzend aan het plangebied weergegeven in tabel 1 en op de kaart in de bijlage.

Uit verkregen tekeningen is nog niet duidelijk af te leiden of het geplande nieuwe wegtracé (opritten en/of afritten) gelijkvloers of met fly-overs gerealiseerd zal worden. Pas als op een bepaalde aangrenzende Wbb-locatie grondverzet of grondwateronttrekking zal plaatsvinden (vanwege de bouwactiviteiten), dient rekening gehouden te worden met de mogelijke/vastgestelde verontreinigingen op de nabijgelegen Wbb-locatie.

In het gedeelte van het plangebied dat valt onder de gemeente Houten zijn geen Wbb-locaties aanwezig.

Tabel 1: Wbb-locaties in het plangebied en de bijbehorende status.

Adres	UT-code	Status
<i>In het plangebied</i>		
Spoorlijn Arnhem-Utrecht, km 41.000	UT031200076	Uitvoeren historisch onderzoek
A12 bermsloot noordzijde	UT031200040	Gesaneerd / registratie restverontreiniging
<i>Direct grenzend aan het plangebied</i>		
Dravo-Groeneweg 150 eo	UT031200002	Verontreiniging met VOCl en nikkel in het grondwater -> ernstig, geen risico's bepaald / starten sanering (monitoring)
Groeneweg 164	UT031200008 / UT031202000	Grond gesaneerd / grondwater wordt gemonitord als resultaat van grondwatersanering
NS-emplacement, Groeneweg	UT031200052	Uitvoeren nader onderzoek
Vrumonaweg 7	UT031200642	Uitvoeren oriënterend onderzoek

Ondergrondse brandstoftanks

In het plangebied (beide gedeeltes) zijn geen ondergrondse brandstoftanks aanwezig die niet voldoen aan het Activiteitenbesluit.

Gedempte sloten

In 2004 is in opdracht van de provincie Utrecht door ReGister/DHV een inventarisatie gemaakt van gedempte sloten en stortplaatsen/ophogingen. Uit deze inventarisatie blijkt dat een aantal gedempte sloten parallel loopt aan het aan te leggen wegtracé en dat een gering aantal het tracé kruist. De samenstelling en/of milieuhygiënische kwaliteit van deze dempingen is niet bekend bij de Milieudienst. Voorafgaand aan grondverzet ter plaatse van deze dempingen dient onderzocht te worden waarmee deze sloten zijn gedempt en of er sprake is van bodemverontreiniging. Een kaart met de bij de Milieudienst bekende gevallen is in bijlage 2 opgenomen.

Historisch bodembestand (HBB) / overige (bijzondere) locaties

De locaties met verdachte voormalige / huidige bedrijfsactiviteiten langs het tracé zijn opgenomen in de lijst van Wbb-locaties.

Binnen het deelgebied dat onder de gemeente Bunnik valt, dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van een rioolgemaal (wegwater) van Rijkswaterstaat op de locatie Tureluurweg nr. 8, en een waterwinnings- en distributiebedrijf (Waterleidingbedrijf Midden-Nederland) op de locatie Tureluurweg nr. 10.

Wat betreft de huidige bedrijven langs het tracé zijn geen belemmeringen aanwezig: de boerderijen/bedrijven liggen op dermate grote afstand van het tracé dat geen negatieve invloed op de bodemgesteldheid verwacht wordt.

Infiltratie/kwel en grondwaterbeschermingsgebied

Grondwaterbeschermingsgebieden

Het noordelijke gedeelte van het plangebied ligt binnen een grondwaterbeschermingsgebied en ook in de zogenaamde '100-jaarszone' (zie bijlage 3).

Voor het gebruik van licht verontreinigde grond gelden regels in de grondwaterbeschermingsgebieden en 100-jaarsaandachtsgebieden.

Grondwaterbeschermingsgebieden

Als de gemeente een bodemkwaliteitskaart heeft gemaakt en als de verontreinigende stoffen niet uitlogen, mag ook in grondwaterbeschermingsgebieden licht verontreinigde grond worden verzet.

100-jaarsaandachtsgebieden

In het 100-jaarsaandachtsgebied gelden geen extra regels voor het gebruik van licht verontreinigde grond.

Infiltratie/kwel gebieden

Langs de Tureluurweg is een waterwinningsgebied aanwezig. In het plangebied is voornamelijk sprake van infiltratie van 0,5 – 1,0 mm/dag. De aansluiting langs A12 (rechts) en een gedeelte van de aansluiting in Houten vallen binnen de zone waar sprake is van infiltratie 0 – 0,5 mm/dag. In bijlage 4 is een kaart toegevoegd waarop de mate van infiltratie is aangegeven.

Conclusie

- Het grootste gedeelte van het wegtracé loopt door onverdachte locaties/percelen;
- Ten noorden van de snelweg A12 is een tweetal Wbb-locaties aanwezig (Groeneweg 150 en 164) waarbij sprake is van een grondwaterverontreiniging. Indien er tijdens de aanlegwerkzaamheden sprake is van grootschalige grondwateronttrekking dient met deze grondwaterverontreinigingen rekening gehouden te worden.
- Op de locatie Tureluurweg nummer 10 is een waterpompstation (WMN) aanwezig en op nummer 8a een rioolgemaal (wegwater) (RWS). Een deel van het plangebied ligt in een grondwaterbeschermingsgebied. Bij de aanleg dient hiermee rekening te worden gehouden.
- Het grootste gedeelte van het aan te leggen tracé loopt langs een aantal slootdempingen. Daarnaast kruist het tracé enkele slootdempingen. De aard van het dempingmateriaal is onbekend. Deze (deel)locaties zijn verdacht op bodemverontreiniging. Voorafgaand aan grondverzet dient onderzocht te worden waarmee deze sloten zijn gedempt.
- Van nabijgelegen huidige bedrijven wordt geen belemmerende c.q. nadelige invloed verwacht op de bodemgesteldheid in relatie tot het aan te leggen wegtracé.

Externe Veiligheid

Externe veiligheid heeft betrekking op de gevaren die mensen lopen als gevolg van aanwezigheid in de directe omgeving van een ongeval waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken. Er kan onderscheid worden gemaakt tussen inrichtingen waar gevaarlijke stoffen worden bewaard en/of bewerkt, transportroutes waarlangs gevaarlijke stoffen worden vervoerd en ondergrondse buisleidingen. De aan deze activiteiten verbonden risico's moeten tot een aanvaardbaar niveau beperkt blijven.

Wettelijk kader

Het wettelijk kader voor risicobedrijven is vastgelegd in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI) en voor het vervoer van gevaarlijke stoffen in de Wet vervoer gevaarlijke stoffen. Het beleid voor ondergrondse buisleidingen is vervat in de circulaires "Zonering langs hogedruk aardgasleidingen" (1984) en "Voorschriften zonering langs transportleidingen voor brandbare vloeistoffen van de K1, K2 en K3 categorie" (1991). Het Ministerie VROM bereidt een nieuw Besluit buisleidingen voor dat deze Circulaires binnenkort zal vervangen.

Bij de beoordeling van de externe veiligheidssituatie zijn twee begrippen van belang:

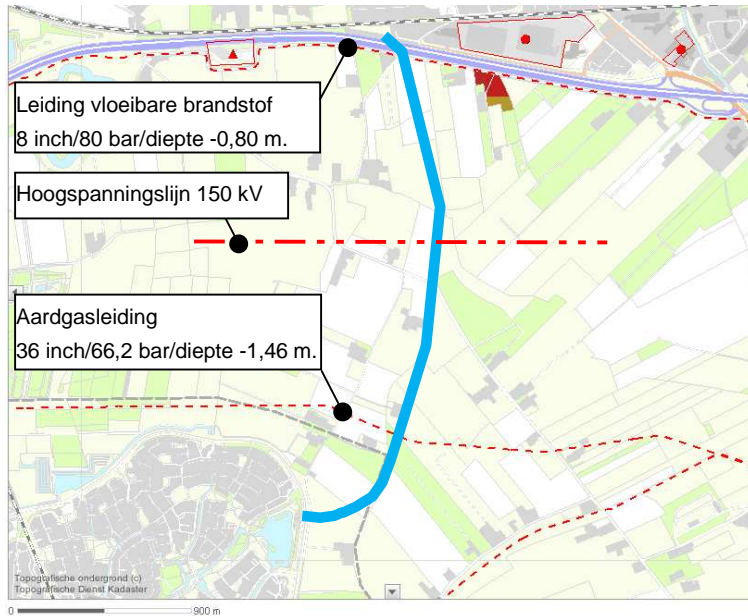
- Het plaatsgebonden risico (PR) richt zich als maat voor het risico vanwege activiteiten met gevaarlijke stoffen vooral op de basisveiligheid voor personen in de omgeving van die activiteiten. Aan het PR is een wettelijke grenswaarde verbonden die niet mag worden overschreden. Het PR wordt "vertaald" als een contour rondom een risicovolle activiteit, waarbinnen geen kwetsbare objecten (bijv. woningen) zijn toegestaan.
- Het groepsrisico (GR) is een maat voor de maatschappelijke ontwrichting als gevolg van een calamiteit met gevaarlijke stoffen. Rondom een risicobron wordt een invloedsgebied gedefinieerd, waarbinnen grenzen worden gesteld aan het maximaal aanvaardbare aantal aanwezige personen,

de z.g. oriënterende waarde (OW). Dit is een richtwaarde, waarvan het bevoegd gezag, mits afdoende gemotiveerd, kan afwijken. Deze verantwoordingsplicht geldt voor elke toename van het GR, ook als de OW niet wordt overschreden.

Het beleidskader voor hoogspanningslijnen is in het 'Advies met betrekking tot hoogspanningslijnen'. Van 5 oktober 2005 beschreven. Hierin adviseert de Staatssecretaris van VROM het in acht nemen van een veiligheidszone, waarbinnen het jaargemiddelde magneetveld hoger is dan 0,4 microtesla.

Beschrijving risicosituatie

Op de risicokaart (bron: Provincie Utrecht) is de omgeving van het plangebied weergegeven.

Risicobedrijven:

Er zijn geen inrichtingen aanwezig waarvan de risicocontouren het plangebied beïnvloeden.

Transport van gevaarlijke stoffen:

Er zijn geen transportroutes aanwezig waarvan de risicocontouren het plangebied beïnvloeden. De Rijksweg A12 is onderdeel van het Basisnet Weg. Voor het wegvak ter hoogte van de aansluiting met de te realiseren verbindingsweg is sprake van een plasbrandaandachtsgebied (PAG) dat zich vanaf de rechterrاند van de rechterrijstrook 30 meter uitstrekt. Dit aspect heeft echter geen gevolgen voor de verbindingsweg, omdat de zone gerelateerd is (en blijft) aan de hoofdrijbanen van de A12. De te realiseren verbindingsweg wordt door zowel gemeente Houten als gemeente Bunnik niet opgenomen in de routes voor vervoer van gevaarlijke stoffen. Incidenteel vervoer van gevaarlijke stoffen zal slechts via een ontheffing zijn toegestaan en daardoor van zo een geringe omvang en frequentie zijn dat dit niet zal leiden tot risicocontouren die zich tot buiten het wegvak uitstrekken.

Buisleidingen:

De nieuw te realiseren verbindingsweg kruist op twee plaatsen een ondergrondse buisleiding. Langs de zuidzijde van de A12 ligt een buisleiding van Defensie voor transport van vloeibare brandstoffen. Het is een leiding met een diameter van 8 inch en een maximale werkdruk van 80 bar. De bovenzijde van de leiding ligt op 0,8 meter beneden het maaiveld. Het zuidelijke deel van de verbindingsweg kruist een hogedruk aardgasleiding. Deze leiding heeft een diameter van 36 inch en een maximale werkdruk van 66,2 bar. De bovenzijde van de leiding ligt op 1,46 meter beneden het maaiveld.

Formeel zijn de circulaire "Zonering langs hogedruk aardgasleidingen" uit 1984 en de circulaire "Voorschriften zonering langs transportleidingen voor bandbare vloeistoffen van de K1, K2 en K3

categorie" uit 1991 het regelgevende kader. Deze documenten zijn echter sterk verouderd. Tot het moment waarop de nieuwe regelgeving in werking zal treden moet daarom gebruik gemaakt worden van interim-regelgeving.

Voor vloeibare brandstoffen verwijst het Min.VROM in een brief van 5 augustus 2008 (kenmerk DGM/SVS/2008079926) naar het RIVM-document : Risicoafstanden voor buisleidingen met brandbare vloeistoffen K1K2K3" van augustus 2008. Voor de defensiebuisleiding geldt op grond daarvan voor het plaatsgebonden risico van 10⁻⁶ per jaar een contour van 12 meter, waarbinnen geen kwetsbare objecten zijn toegestaan.

Voor de aardgasleiding moeten in de interimperiode de risicocontouren worden opgevraagd bij de Gasunie.

Omdat binnen het plangebied geen kwetsbare objecten zijn geprojecteerd, zijn de hiervoor bedoelde veiligheidszones niet van belang. Er hoeft alleen met een zakelijk rechtzone van 5 meter ten behoeve van graaf- en onderhoudswerk aan de leidingen rekening gehouden te worden. Dit is van belang voor infrastructurele voorzieningen zoals lichtmasten en verkeersborden.

Hoogspanningslijnen:

Halverwege het traject kruist de te realiseren verbindingsweg een bovengrondse hoogspanningslijn van 150 kV. Evenals bij de buisleidingen is ook hier een in acht te nemen veiligheidszone bij nieuwbouw van kwetsbare objecten niet van belang. Voor de hoogspanningslijn moet een zakelijk rechtzone van 27 meter vanuit de hartlijn in acht genomen worden.

Een aandachtspunt is de vrije hoogte onder de hoogspanningslijn ter plaatse van de verbindingsweg. Dit is echter een infrastructureel uitvoeringsaspect.

Opmerkingen over het Bestemmingsplan (conceptversie van 23 maart 2009)

Algemeen:

In de tekst ontbreekt bij verschillende paragrafen een verwijzing naar / toelichting over de Defensiebuisleiding voor vloeibare brandstoffen, omdat daarover nog gegevens ontbraken. De gegevens uit dit advies kunnen hiervoor gebruikt worden.

In artikel 4.1 van de Regels moet worden toegevoegd:

" d. ter plaatse van de figuur 'hartlijn – leiding bandbare vloeistof' voor een buisleiding van Defensie."

Conclusie

Het bestemmingsplan omvat het realiseren van een verbindingsweg voor normaal wegverkeer.

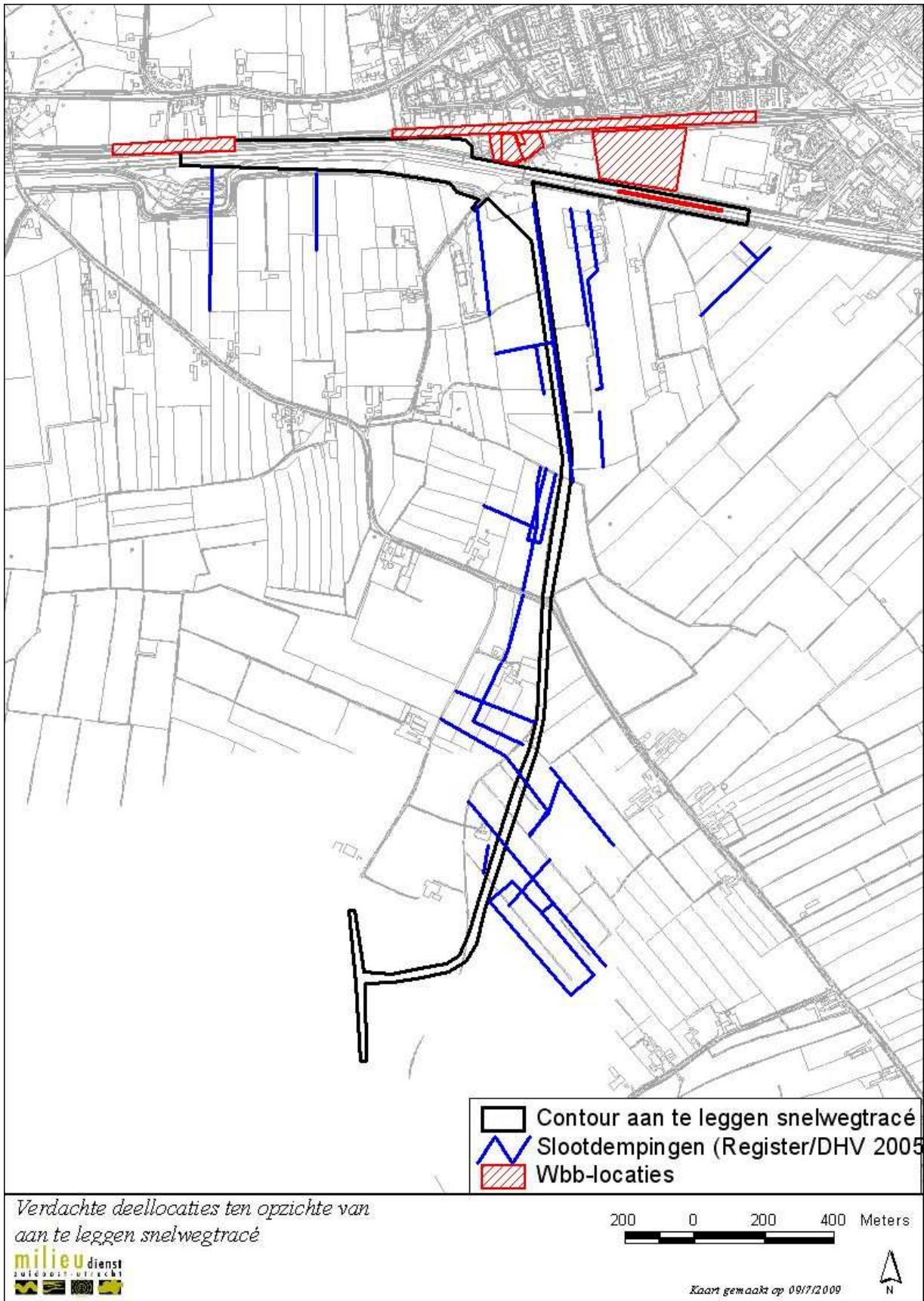
Deze verbindingsweg kruist een tweetal ondergrondse buisleidingen en een bovengrondse hoogspanningslijn. Er is geen sprake van geprojecteerde (beperkt) kwetsbare objecten.

Er is geen sprake van een plaatsgebonden risico of een groepsrisico en er is geen noodzaak voor het uitvoeren van een risicoanalyse. Ook een verantwoordingsplicht voor een groepsrisico is daardoor niet aan de orde. Wel moet rekening gehouden worden met de zakelijk recht zones rondom de twee ondergrondse buisleidingen en de hoogspanningslijn.

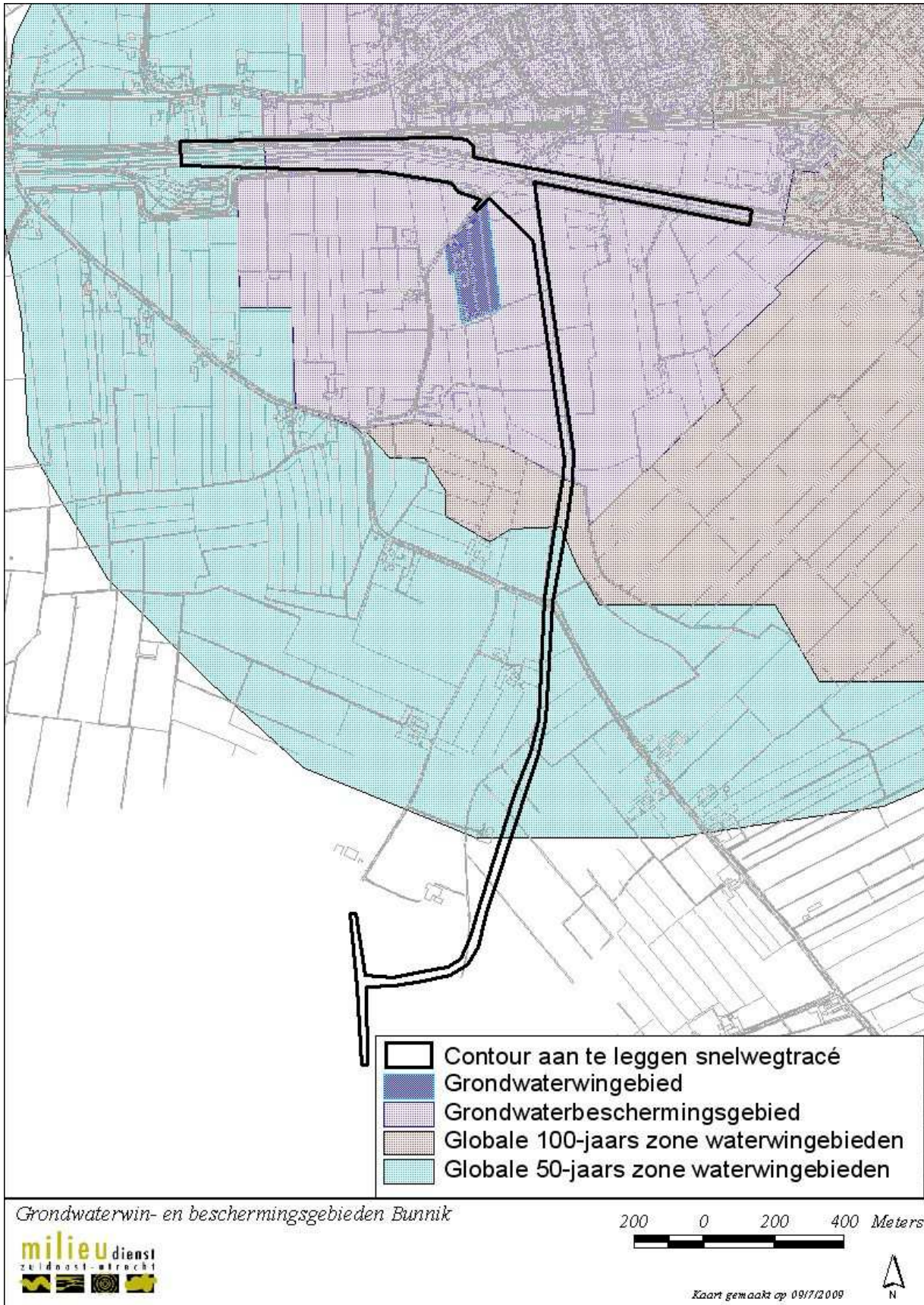
Bijlage 1: Ligging wegtracé

Bijlage 2: Wbb-locaties en slootdempingen

Bijlage 3: Grondwaterwin- en beschermingsgebied(en).

Bijlage 4: Overzicht van gebieden waar sprake is van kwel c.q. infiltratie.

